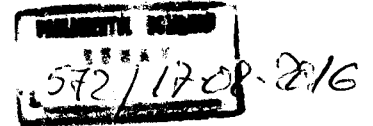
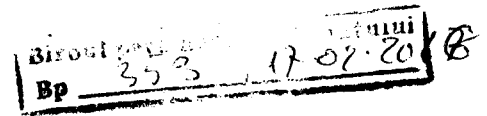

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

AG
0402/2016

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind procedura interpretării actelor normative*, inițiată de domnul deputat PC Liviu-Bogdan Ciucă și un grup de parlamentari aparținând Grupurilor parlamentare ale PSD, PNL (Bp. 353/2015).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea cadrului normativ privind procedura interpretării actelor normative. În acest sens, sunt prevăzute, în principal:

- obiectul interpretării;
- tipurile de interpretare;
- procedura interpretării legilor;
- procedura interpretării ordonanțelor și ordonanțelor de urgență.

II. Observații

1. Potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

Conform art. 8 alin. (4) din același act normativ, „Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”.

Totodată, prin *Decizia nr. 838/2009*¹, Curtea Constituțională a statuat că „respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și a prevederilor constituționale referitoare la delegarea legislativă sunt obligații opozabile în primul rând legiuitorului, primar sau delegat”. Așa fiind, pentru ca norma să răspundă exigențelor convenționale, aceasta trebuie să îndeplinească cerințele de previzibilitate și predictibilitate din momentul în care începe să producă efecte juridice.

În consecință, a adopta un act normativ cu caracter general, menit să acopere norme de drept care nu sunt suficient de clare, sunt ambigue sau neinteligibile reprezintă o „legalizare” sau, mai mult, o acceptare a existenței în fondul activ al legislației a unor astfel de norme, care, după cum am arătat anterior, ridică grave probleme de constituționalitate. Tot astfel, incertitudinea legislativă reprezintă un factor important pe care instanța europeană de contencios al drepturilor omului îl are în vedere atunci când apreciază conduita statelor din perspectiva respectării principiilor statuate de *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.

---

¹ referitoare la sesizarea formulată de Președintele României, domnul Traian Băsescu, privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte

În cazul în care, în mod excepțional, legiuitorul apreciază că o normă, din cauza caracterului general și abstract, ar avea nevoie de o interpretare oficială, pentru facilitarea aplicării normei inițiale potrivit scopului pentru care aceasta a fost edictată, poate adopta o normă interpretativă (nici în această situație nu poate fi vorba de acoperirea unui viciu de constituționalitate, norma respectivă trebuie să corespundă *ab initio* cerințelor de accesibilitate și previzibilitate). Norma interpretativă adoptată de legiuitor în acest scop are caracter general obligatoriu, întocmai ca și norma pe care o interpretează. Pentru a nu fi încălcate prevederile constituționale privitoare la separația puterilor în stat, adoptarea normei interpretative trebuie să urmeze aceeași procedură ca aceea prin care a fost adoptată norma pe care o interpretează. Prin urmare, devin incidente aceleași reguli prevăzute atât la nivel constituțional, cât și la nivelul legislației primare și secundare menite să reglementeze procedura de elaborare și adoptare a actelor normative.

În ceea ce privește obligativitatea interpretării, prevederile art. 9 din *Codul civil*, invocate și de către autorii inițiativei legislative, disting între interpretarea dată de organul care a adoptat norma civilă și interpretarea care emană de la instanța judecătorească. În cazul primei forme de interpretare este vorba despre interpretarea oficială care are un caracter general obligatoriu, îmbrăcând forma așa numitelor norme interpretative care, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, produc efecte numai pentru viitor. În ceea ce privește interpretarea judiciară, al cărei temei se regăsește în cadrul art. 126 alin. (3) din *Constituție*², aceasta nu are caracter general obligatoriu, ci caracter relativ, intervenind numai pentru soluționarea unui caz concret.

Constituția României statuează obligativitatea interpretării de către instanțele judecătorești (judecători, tribunale, curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție) a prevederilor legale care au legătură cu soluționarea cauzei cu care acestea sunt învestite.

2. Totodată, subliniem că o astfel de reglementare nu a fost adoptată de către niciunul dintre statele membre ale Uniunii Europene, aspectele ce se doresc a fi reglementate, dincolo de problemele de constituționalitate arătate, aparțin materiei teoriei generale a dreptului, neavând nevoie de o reglementare expresă.

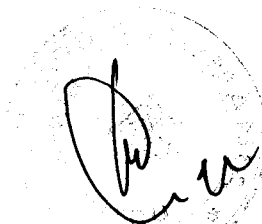
² Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

În acest sens, arătăm că, în materia interpretării normelor juridice, doctrina abundă de lucrări care tratează noțiunea (definiția) și rațiunea (necesitatea) interpretării normelor juridice, felurile (clasificarea), metodele, regulile și argumentele interpretării normelor juridice, precum și evoluțiile și tendințele înregistrate în această materie pe tipuri de societăți, ceea ce conduce, indubitabil, la concluzia că interpretarea legii rămâne un subiect de teorie generală a dreptului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului